

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Nexus Business s.r.o.**, se sídlem Lidická 700/19, Brno, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 8. 2017, č. j. JMK 114446/2017, sp. zn. S-JMK 35742/2017/OD-Př, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 6. 2018, č. j. 41 A 44/2017 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 17. 10. 2016, č. j. ODSČ-91351/15-31, byla žalobkyně uznána odpovědnou za to, že se dopustila správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že jako provozovatelka vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 citovaného zákona nezajistila, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Porušení pravidel silničního provozu spočívalo v neoprávněném stání, tedy porušení povinnosti podle § 27 odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Toto jednání mající znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno na pozemní komunikaci ulice Pekařská 18 v Brně dne 26. 1. 2015 v 11:45 hod. Žalobkyni byla za správní delikt uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

[2] V záhlaví citovaným rozhodnutím žalovaný podané odvolání zamítl. Dospěl k závěru, že odvolání bylo opožděné, neboť bylo podáno až dne 2. 12. 2016, tedy po zákonné patnáctidenní odvolací lhůtě. Následné ořazení obálky razítkem ze Salzburgu (s datem 26. 10. 2016) považoval žalovaný za účelové jednání, kterým mělo dojít ke zhojení vady opožděnosti podání.

[3] Krajský soud v záhlaví citovaným rozsudkem žalobu žalobkyně zamítl. Podle něj postupoval žalovaný zákonně a věcně správně, neboť bylo nepochybné, že odvolání bylo podáno na území České republiky, v Jihomoravském kraji dne 2. 12. 2016 a nikoliv v Rakousku dne 26. 10. 2016 (Salzburg). Jednání žalobkyně, která tvrdila, že odvolání podala v Salzburgu dne 26. 10. 2016, tak považoval za chování přinejmenším obstrukční a účelové, nemající však žádný vliv na opožděnost podání odvolání. Krajský soud nesouhlasil ani s tím, že by výrok rozhodnutí žalovaného byl neurčitý. Nepřisvědčil ani námitce, podle které mělo být nařízeno jednání, u kterého by byla žalobkyně seznámena se sdělením České pošty, s. p. Žalobkyně byla prostřednictvím svého zmocněnce dne 17. 7. 2017 vyzvána, aby se s tímto sdělením seznámila. Na výzvu nijak nereagovala. Žalobkyně tak nebyla zkrácena na svých právech.

II. Argumenty kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatelka uvedla, že krajským soudem potvrzené závěry žalovaného, podle nichž byla zásilka podána až v České republice dne 2. 12. 2016, byly pouze jednou z možných variant „skutkového děje“; situace se mohla podle ní i takto (teoreticky) odehrát. S ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu však v obdobných případech nepostačuje, aby se taková verze jevila jako „možná“ či „pravděpodobná“, ale je nutné, aby skutková verze, dle níž bylo odvolání podáno opožděně, byla prokázána bez „důvodných pochybností“. Tyto pochybnosti však v posouzené věci přetrvávaly.

[6] Podle stěžovatelky nebylo vyloučeno, že písemnost byla podána na rakouské poště. Správní orgány ani krajský soud podle stěžovatelky netvrdily, že by byl otisk razítka falešný nebo padělaný. K tomu, aby správní orgány vyloučily, že zásilka na rakouské poště skutečně nebyla podána, by bylo nutné razítko rakouské pošty zpochybnit. Podle stěžovatelky ani skutečnost, že Česká pošta na obálku otiskne razítko, které standardně na zahraniční písemnosti neotiskuje, nevyvrací tvrzení stěžovatelky, podle kterého byla písemnost podána dne 26. 10. 2016 v Salzburgu. Možná snižovala věrohodnost nebo založila pochybnost, avšak to ve smyslu judikatury Nejvyššího správního soudu nepostačovalo.

[7] Stěžovatelka dále namítala, že pokud by zásilka opravdu nebyla podána na rakouské poště, bylo by nestandardní, aby byla dodána, aniž byla opatřena českou poštovní známkou. Právě tento fakt podle stěžovatelky vyvolal pochybnosti o pravděpodobnosti

pokračování

verze tvrzené krajským soudem. Stěžovatelka argumentovala tím, že bylo nanejvýš nepravděpodobné, že by Česká pošta doručila zásilku v rozporu s ceníkem a v rozporu s poštovními podmínkami doručovala zásilky zdarma.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a odkázal na odůvodnění správních rozhodnutí, vyjádření k žalobě a rozsudek krajského soudu.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že prvostupňové rozhodnutí správního orgánu bylo stěžovatce doručeno prostřednictvím jejího zástupce do datové schránky dne 18. 10. 2016. Dne 5. 12. 2016 obdržel Magistrát města Brna zásilku označenou jako „ODVOLÁNÍ ODSČ-91351/15-SOB/VSPR; ODSČ-90112/15-KUP/VS“ datovanou dnem 26. 10. 2016. Toto podání bylo zasláno obálkou, na níž je rakouská poštovní známka, která je „přeražena“ dvěma razítky. Jedno z razítek je nadepsáno jako „Salzburg 5000“ a je z něj patrné datum 26. 10. 2016. Ze druhého razítka lze vyčíst, že bylo oraženo na území České republiky; je na něm uvedeno „655 02 Brno 02“ a je datováno ke dni 2. 12. 2016.

[12] Protože správnímu orgánu prvního stupně vznikly pochyby o včasnosti podaného odvolání, požádal dne 21. 12. 2016 Českou poštu o sdělení délky doby, za jakou je zásilka standardně doručována ze Salzburgu. Správní orgán se také dotázal, proč se na obálce s podáním nachází dvě razítka (jedno české a jedno údajně rakouské) a zda je taková situace obvyklá. Konečně požádal o sdělení dalších relevantních informací, které mohly napomoci správnímu orgánu v dalším řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

[13] Dne 20. 2. 2017 obdržel správní orgán odpověď na svou žádost. Z ní je patrné, že zásilka s podaným odvoláním byla oražena otiskem denního razítka orážecího stroje Sběrného přepravního uzlu Brno 02 (SPU Brno 02) ze dne 2. 12. 2016. Z odpovědi bylo zřejmé, že se tímto strojem oráží zásilky vybrané z poštovních schránek obvodu Brno-město a vybraných pošt atrakčního obvodu SPU Brno 02. Zásilka tedy byla vhozena do poštovní schránky na území Jihomoravského kraje dne 2. 12. 2016 (popř. dne 1. 12. 2016 podle výběru konkrétních poštovních schránek). Listovní zásilka, která by byla podána, opatřena razítkem a podána k přepravě v Salzburgu, by se nemohla standardní přepravní cestou dostat do orážecího stroje v České republice k opakovanému oražení. Během

poštovní přepravy zásilky by se nemohlo stát, aby zásilka byla opětovně ořazena jakýmkoli otiskem dalšího denního razítka. Z vyjádření bylo dále zřejmé, že standardní doba přepravy listovní zásilky ze Salzburgu do jakéhokoli místa v České republice je 2 – 4 dny. Česká pošta správní orgán informovala i o tom, že se obdobný problém řešil opakovaně, přičemž se v některých případech jednalo taktéž o stejný druh razítka „Salzburg 5000“; odesilatelem byla pravděpodobně tatáž osoba.

[14] Žalovaný na základě spisového materiálu uzavřel, že odvolání bylo podáno na území Jihomoravského kraje dne 2. 12. 2016, tedy po zákonné patnáctidenní lhůtě pro podání odvolání. Následné ořazení razítkem ze Salzburgu považoval za účelové jednání, jímž mělo dojít ke zhojení vady opožděnosti podání.

[15] Podle § 83 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), činí odvolací lhůta 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Z ustanovení § 40 odst. 1 písm. d) s. ř. pak plyne, že lhůta je zachována v případě, je-li poslední den lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, nebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má podobné postavení v jiném státě. Podle § 40 odst. 2 s. ř. se lhůta považuje za zachovanou, pokud se neprokáže opak.

[16] V řízení bylo nesporné, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo stěžovatelce doručeno dne 18. 10. 2016. Lhůta pro podání odvolání proto skončila dne 2. 11. 2016 (středa). Odvolání bylo správnímu orgánu doručeno dne 5. 12. 2016, tedy více než 4 týdny po datu vyznačeném na razítku podací pošty Salzburg a tři dny po datu vyznačeném na razítku podací pošty Brno.

[17] Datum uvedené na otisku poštovního razítka podací pošty Brno následovalo po uplynutí odvolací lhůty. Odvolání stěžovatelky by proto bylo včasné pouze tehdy, pokud by bylo možné považovat datum otisku poštovního razítka s nápisem „Salzburg“ za skutečné datum podání odvolání na rakouské pobočce pošty.

[18] Nejvyšší správní soud se již dříve zabýval důkazním standardem v situacích, kdy vzniklo určité podezření na manipulaci s poštovním razítkem, např. vznikla-li neobvykle dlouhá prodleva mezi datem podání zásilky a jeho zpracováním (srov. rozsudky ze dne 10. 9. 2015, č. j. 4 As 164/2015 - 39, ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 As 103/2016 - 40, či ze dne 26. 1. 2017, č. j. 9 As 99/2016 - 40). Z citované judikatury vyplývá, že závěr o opožděnosti určitého podání lze učinit pouze tehdy, je-li to jednoznačně prokázáno. Jelikož poštovní razítko je razítkem svou povahou úředním, je nutné vycházet ze správnosti data uvedeného na poštovním razítku, neprokáže-li se opak. K tomu nepostačí, že ve věci nastaly určité zvláštnosti či neobvyklosti. Byť se citované rozsudky věcně netýkaly podání odvolání, nýbrž žalob a kasačních stížností, nevidí soud žádný důvod, proč by tyto obecné závěry nebyly přenositelné rovněž na nyní projednávanou věc.

pokračování

[19] Žalovaný i krajský soud přihlédl při posouzení věci k vyjádření České pošty, z něž bylo zřejmé, že zásilka byla vhozena do poštovní schránky na území Jihomoravského kraje (Sběrný přepravní uzel Brno 02). Určitost vyjádření České pošty přitom nutně odlišuje nyní projednávanou věc od věci řešených ve výše citovaných rozsudcích, v nichž Nejvyšší správní soud s ohledem na pochybnosti při doručování upřednostnil přístup k právní ochraně. V tehdy souzených věcech totiž nebylo možné vyloučit pochybení České pošty, která nedokázala vzniklé nepravdivosti či nesrovnalosti při doručování jednoznačně vysvětlit a nebyla schopna prokázat okolnosti podání. K takové situaci v nyní projednávané věci nedošlo. Naopak z vyjádření bylo zjevné, že zásilka se nemohla do orážecího stroje na přepravním uzlu Brno 02 dostat z rakouské pošty; již jednou orážená obálka by nemohla být opětovně orážena otiskem dalšího denního razítka.

[20] Jelikož žalovaný i krajský soud dospěli k závěru, že nejsou pochyby o tom, že zásilka byla podána na území České republiky, nebylo nutné, aby žalovaný ověřoval pravost razítka s označením „Salzburg 5000“ u rakouské pošty. Žalovaný proto nemusel ani vysvětlit *„jak je možné, že by na obálce bylo otištěno pravé razítko rakouské pošty s dnem podání 26. 10. 2016“*. Taktéž nebylo nutné se dále zabývat tím, že zásilka byla odesílána s rakouskou poštovní známkou.

[21] Za situace, kdy stěžovatelka zvolila způsob doručování obyčejnou poštovní zásilkou, u něhož se neevidují data podání, je nutné vycházet z otisku poštovního razítka, jehož správnost nebyla vyvrácena. Jakkoliv zákon umožňuje způsob doručování zvolený stěžovatelkou (obyčejná poštovní zásilka), je třeba si uvědomit, že právě touto volbou způsobu doručování se stěžovatelka sama vystavila riziku důkazní tísně, když zásilku neodeslala např. doporučeně.

[22] Nejvyšší správní soud pro uvedené uzavírá, že nelze přihlížet k datu uvedenému na údajném razítku rakouské pošty na obálce. Jediným důkazem o datu podání zůstává otisk razítka České pošty (2. 12. 2016). Jelikož toto datum následovalo po uplynutí odvolací lhůty (2. 11. 2016), odvolání bylo podáno opožděně a žalovaný nepochybil, pokud jej zamítl.

[23] Nejvyšší správní soud zároveň poukazuje na to, že obdobnou situací se opakovaně zabývaly nejen krajské soudy, ale také soud zdejší. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2018, č. j. 9 As 193/2018 – 33, se zabýval velmi podobnou situací, kdy na obálce se zásilkou byla orážena taktéž dvě razítka; jedno razítko české pošty a druhé falešné razítko slovenské pošty. Zásilka byla taktéž odeslána se slovenskou poštovní známkou, přičemž i tato zásilka byla řádně doručena. Obdobně lze odkázat také na rozsudek ze dne 25. 11. 2019, č. j. 5 As 368/2018 - 26, nebo rozsudek ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 As 297/2016 - 41, v němž sice nebyla Nejvyšším správním soudem ani krajským soudem posuzována věc sama, avšak jednalo se také o podání opatřené rakouskou poštovní známkou a dvěma razítky pošty (Salzburg a Brno). Obdobnou věcí se zabýval také Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 12. 6. 2019, č. j. 30 A 215/2017 – 44, v němž se obdobně jednalo také o orážení falešným razítkem slovenské pošty. O obdobných případech „dvojích razítek“ informovala také Česká pošta ve vyjádření k dotazům žalovaného. Obstrukční a

účelové jednání zástupců stěžovatelky, obdobně jako v uvedených věcech, nemohlo být pro výše uvedené tolerováno a krajský soud i žalovaný postupovali zcela správně, pokud posoudili podané odvolání jako opožděné.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud kasační námitce nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu